

Дата: 08.05.2025

Клас: 6–А

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 79

Вчитель: Капуста В.М.

ПРОЄКТ «ЖИТТЯ РОСЛИН І ТВАРИН БІЛЯ НАС»

Мета уроку:

- Поглибити знання учнів про синантропні види рослин і тварин, які успішно адаптувалися до життя біля людей;
- дослідити різноманітність видів рослин і тварин, які зустрічаються в міських середовищах, включаючи парки, сквери, дахи будівель, а також пристосовані до життя в приміщеннях;
- дати розуміння, як взаємодія з живими організмами впливає на якість життя та природні екосистеми;
- сприяти розвитку у учнів поваги до природи та збереження біорізноманіття у містах шляхом взаємодії з рослинами і тваринами;
- розвивати навички спостереження та дослідження: навчити спостерігати за рослинами і тваринами, здійснювати дослідження їхньої поведінки та взаємодії з середовищем існування..

Сьогодні
08.05.20
25

Організація класу

Давайте згадаємо
девіз нашого уроку:

Не просто слухати, а чути.
Не просто дивитись, а бачити.
Не просто відповідати, а міркувати.
Дружно й плідно працювати!

**ЯКІ ВИ ЗНАЄТЕ ПУСТЕЛІ? ЯКІ УМОВИ
ІСНУВАННЯ В ПУСТЕЛЯХ?**

**РОЗПІЗНАЙТЕ РОСЛИНИ ПУСТЕЛЬ ТА ВКАЖІТЬ ЇХ
ПРИСТОСУВАННЯ ДО УМОВ ЖИТТЯ.**

**НАЗВІТЬ ЗОБРАЖЕНІ ПУСТЕЛЬНІ РОСЛИНИ.
ЯК ВОНИ ПРИСТОСУВАЛИСЯ ДО ІСНУВАННЯ В ПУСТЕЛЯХ?**

ЯК ЗОБРАЖЕНІ ТВАРИНИ МОЖУТЬ ОТРИМУВАТИ ВОДУ?

ЯКІ РОСЛИНИ І ТВАРИНИ ЖИВУТЬ СЕРЕД ЛЮДЕЙ.

ЧИ ЗНАЙОМА ВАМ ЗОБРАЖЕНА КОМАХА?

Мухоловка звичайна — багатоніжка, яка часто трапляється в людських помешканнях, де знаходить притулок та їжу. Це нічна хижа тваринка, яка полює на комарів, мух, павуків і для людини ніякої загрози не становить.

ПРИГАДАЙ. ХТО ТАКІ СИНАНТРОПНІ ОРГАНІЗМИ

Синантропні організми — це бактерії, рослини, гриби й тварини, спосіб життя яких пов'язаний із людськими оселями та територіями, створеними чи зміненими людиною.

ЧИМ ОСОБЛИВІ СИНАНТРОПНІ ОРГАНІЗМИ

Одні організми використовують споруди для влаштування гнізд (ластівка міська та сільська, лелека білий) або поживний ґрунт у садах чи на городі (пирій, кульбаба, кропива дводомна), інші — сприятливий мікроклімат кімнат (мухоловка звичайна, фараонові мурашки) або поживу на кухні (домашні павуки, мухи кімнатні).

ЧИМ ОСОБЛИВІ СИНАНТРОПНІ ОРГАНІЗМИ

Синантропні організми слід відрізняти від свійських тварин та культурних рослин, які повністю або частково утримуються людиною й не можуть повноцінно існувати без її догляду. Синантропні організми менш залежні від несприятливих чинників середовища і здатні до самовідтворення без допомоги людини.

Мал. 237. Синантропні тварини: 1 — муха кімнатна; 2 — голуб сизий;
3 — єнот-полоскун

Сьогодні
08.05.20
25

Гімнастика для очей

Гімнастика для очей

ЯК СИНАНТРОПНІ РОСЛИНИ ПРИСТОСУВАЛИСЯ ДО ЖИТТЯ БІЛЯ ЛЮДИНИ

Синантропні рослини - це трав'янисті рослини, які живуть біля людини, але не вирощуються нею як культурна рослина. Вони займають території, які зазнали впливу людської діяльності: у містах та селах, поблизу полів, пасовищ, біля доріг та залізничних колій. За місцем проростання рослини-синантропи поділяють на польові та пустирні.

СИНАНТРОПНІ РОСЛИНИ

Полюві рослини-синантропи пристосовані до спільного зростання з культурними рослинами на полях (кукіль, волошка, лобода) або городах (кульбаба, осот, берізка).

Мал. 236. Полюві рослини-бур'яни:
1 — щириця; 2 — берізка; 3 — пирій

СИНАНТРОПНІ РОСЛИНИ

Пустирні рослини-синантропи зростають за межами посівів, на землі, що не обробляється. Одні з них люблять втопані стежки, дороги (подорожник, спориш, ромашка), інші бур'яни ростуть на звалищах, смітниках і часто утворюють зарості (лопух великий, полин звичайний).

ГРУПИ ТВАРИН

Дикі
тварини

Одомашнені
тварини

Синантропні
тварини

ЯКІ ТВАРИНИ Є СИНАНТРОПНИМИ

Синантропні тварини
знайшли поблизу людських
поселень особливо сприятливі
умови життя і пристосувалися
існувати постійно чи тимчасово
у створеному людиною
штучному середовищі. Багато
синантропних організмів серед
птахів (голуби, ластівки, горобці)
і ссавців (миші, пацюки).

ЯКІ ТВАРИНИ Є СИНАНТРОПНИМИ

Деякі синантропні тварини уже не трапляються в дикій природі. Вони живуть і розмножуються в людських оселях або поблизу (горобець хатній, голуб сизий, хатня миша, таргани, постільні клопи). Є тварини, які пристосувалися до життя в садах чи парках (білка, вовчок садовий), у городі (колорадський жук), у штучних водоймах (нутрія, ондатра).

ЯКІ ТВАРИНИ Є СИНАНТРОПНИМИ

Інші синантропні тварини відвідують людські поселення лише на короткий час у пошуках корму чи притулку, а живуть і розмножуються в природних умовах. Наприклад, ласка чи тхір у пошуках їжі можуть забиратися в курник чи кролятник.

Сьогодні
08.05.20
25

Фізкультхвилинка

- Відеоматеріал
- https://www.youtube.com/watch?v=U0pyfRBx7cM&ab_channel=%D0%A2%D0%B5%D1%82%D1%8F%D0%BD%D0%B0%D0%A7%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BF%D0%BD%D1%8F

Сьогодні
08.05.20
25

Вправа «Трибуна думок»

**Які рослини і тварини
живуть біля нас ?**

Життя рослин і тварин біля нас

(Контроль знань)

- Синантропні рослини. Чим особливі синантропні організми?
- Синантропні тварини. Їх значення для людей.

Сьогодні
08.05.20
25

Домашнє завдання

Зворотній зв'язок Human або
ел. пошта valentinakapusta55@gmail.com

Підручник § 49, повторити.

Домашнє завдання.

Повто &49, дати відповіді
на питання 1-4 на с. 225.

